

Şygryýet melekleri / makalajyklar toplumy – Annasoltan Kekilowa

Category: Goşgular, Kitapcy, Medisina, Şygryýet melekleri, Türkmen dili, Yatlamalar

написано kitapcy | 24 января, 2025

Şygryýet melekleri / makalajyklar toplumy – Annasoltan Kekilowa ANNASOLTAN KEKILOWA

Türkmen zenan-şahyrasy Annasoltan Kekilowa 1942-nji ýylda Aşgabat şäheriniň Kösi obasynda dünýä inýär. Maksim Gorkiy adyndaky (häzirki Magtymguly) TDU-ny okap gutarandan soñ orta mekdepde mugallym bolup işleýär. Şol ýyllarda hem çagalar üçin goşgularý ýazyp başlaýar.

Açyk sözlüligi, erkin pikirliliği sebäpli işinden kowlan we gizlin gulluklaryň gözüne ilen Annasoltan Kekilowa 1971-nji ýylda sowet KGB-si tarapyndan tussag astyna alynýar zor bilen dälihana salynýar. Ömrüniň soňky 12 ýylyny Köşiniň, Aşgabadyň, Gökdepäniň, Daşoguzyň, Moskwanyň psihatriýa dispanserlerinde geçirirmeli bolan Annasoltan Kekilowa 1983-nji ýylyň 19-njy iýunynda pajygaly ýagdaýda ömrüni soňlaýar.

Onuň sowet totalitarizminiň iň güýcli döwründe adalat üçin, hakykat üçin, halk üçin şirin janyň orta goýup alyp baran göreşi we yzynda miras galdyran «Gara saçlarym» (1968), «Zenanlar» (1971) atly goşgular ýygyndysy öwrenilmäge, nusga

alynmaga mynasypdyr.

Annasoltan Kekilowanyň adyny hiç bir sütemkär häkimiýet öldürip, ýok edip bilmedi. Ol halkyň dilinde ýasaýar. Ony bu babatda fransuz gahryman zenany Žanna d'Arka meñzetsek öte geçdigimiz bolmasa gerek.

Türkmen edebiýatynyň belli wekilleri Aman we Şaly Kekilowlaryň doganynyň gyzy, Çary Aşyrowyň doganoglany bolan Annasoltan Kekilowa barada türkmen režissýory Şyhmyrat Annamyradow «Ömrüzaýa ýyldyzym» atly dokumental filmi surata düşürdi. Annasoltan Kekilowa barada internet sahypalarynda rus we beýleki daşary ýurt dillerinde ýeterlik maglumat tapyp bolsa-da, gynansk-da, türkmen dilinde berilen maglumatlar juda ýabygorly, ýok diýen ýaly. Şeýle-de bolsa, bu «boşlugy» www.kitapcy.com saýty mümkünçilik tapdygyndan doldurmaga jan edip geldi.

Şol işleriň çäginde belli türkmen şahyry Mämmetgurban Mämmetgurbanowyň öň gazet sahypalarynda çykan we soň aýratyn kitapça görnüşinde çap edilen makalalaryny saýtyň okyjylaryna doly ýetirdi. Ady agzalan awtoryň «Edebiýat we sungat» gazetiniň 1990-njy ýylyň 13-nji iýulynda çykan «Dyza çöküp ýalbarmaryn» atly makalasynda Annasoltan Kekilowanyň özür ýoly hakynda doly maglumatlary okamak mümkün:

«*Annasoltan Kekilowa... M.Gorkiý adyndaky TDU-nyň türkmen filologiyasy fakultetini tamamlayár. Iki ýyllap mugallymçylyk edýär. Soňra «Mydam taýýar» gazetinde işleyär. 1972-nji ýylyň awgustynda, 29 ýaşynyň içinde psihoneurologiýa keselhanasyna düşýär. Şol ýerde-de aradan çykýar.*

Ol Kekilowalaryň maşgalasyndan. Biz Seýit, Aman, Şaly Kekilowlary bilyärис. Annasoltan Seýidiň üç gyzynyň iň kiçisi. Durmuşa çykan. Häzir adamsynyň adyny agzap oturmagyň zerurlygu ýok diýip hasap edýaris. 1962-nji ýylda doglan Ýagmyr (Robert) atly ogly bar. Ilki Seýidowa, Ylýasowa familiýalaryny göterýär. Soňra Kekilowa familiýasyna geçýär.

Annasoltanyň türkmen dilinde iki sany goşgular ýygyntrysy bar. Zenanlaryň rus dilinde taýýarlanylın kitabyna hem onuň goşgular toplumy girizilipdir. Şeýle hem, onuň roman ýazandygy hakda maglumatlara duş geldik. Ençeme hekaýanyň awtory. Keselhanada döreden eserleriniň hem birnäçesi saklanyp galypdyr.

Şu setirleri okaýan her bir okyjyny «Annasoltan näme üçin şol ýerlere düşüpdir?» diýen sorag biynjalyk edýän bolsa gerek. Yöne bu sowalyň jogabyny agtarmazdan ozal, onuň keselhana girmezden öñki durmuşy hakynda iki agyz aýtmak zerur.

Tanyş-bilişleriniň gürrüňlerinden, özüniň galdyryp giden ýazgylaryndan çykýan netijä görä, ol erkana gyz bolupdyr. Her bir zat göwnüne gelşi ýaly bolmalydyr diýip düşünipdir. Ýagşylyk bilen ýamanlygyň arasyna berk çäk goýupdyr. Ýaranjaňlyk diýlen häsiýet onuň üçin ýat. Tutanýerli. Käte ony ýalňış pikirlerinden hem dändermek kyn bolupdyr. Ol asylllylyk diňe aýagyň burnuna seredip ýörmekde diýip düşünmändir. Öz pikirini gözüne bakyp aýtmagy başarypdyr. Aýal maşgaladaky şeýle gypynçsyz häsiýetiň her kese ýaramajakdygy düşünükli zat. Käbir meselede onuň öz şahsy bähbitlerini arandygyny hem aýtmalydyrys. Şol hir wagtyň özünde jemgyyetimizde dowam eden kemçiliklere göz ýumup bilmändir. Parahorluk, wezipeparazlyk, kadrlar meselesindäki ildeşparazlyk, käbir ýolbaşçylaryň sowatsyzlygy, başarnyksyzlygy barada dürlü guramalara yüz tutupdyr. Onuň orta atan meseleleriniň düýplüdigini, esaslydygyny bellemek gerek. 1969-70-nji ýıllarda respublikasa gol ýaýradyp ugran kemçilikler barada SSSKP MK-nyň şol wagtky baş sekretary L.I.Brežnewiň hut özüne birnäçe gezek arz edipdir. Onuň orta atan meselelerine köplenç halatda yüzley seredilipdir ýa-da asla ugry idelmändir.

Annasoltan gündelikdäki ýazgylarynda özüniň yzarlanyp başlanandygy, ýanalýandygy hakynda häli-şindi ýatlaýar. Elbetde, onuň diňe bir «Demokratiýa» diýen goşgusy üçin az igenç eşitmändiginden habarymyz bar. Onuň ýatlamalaryna görä, «Mydam taýýar» gazetinden hem arzasyny berip işden çykmaklyga mejbur bolýar.

Elbetde, käbir edebiýatçy ýoldaşlarynyň onuň döredijiliği barada alada edendigini bellemelidir. TSSR Ýazyjylar soýuzynyň poeziýa seksiyasynda Ata Atajanowyň, Italmaz Nuryýewiň, Gurbannazar Ezizowyň we beýleki ýoldaşlaryň gatnaşygynda onuň «Gaýalaryň gujagynda» atly goşgular ýygynndysy hakynda pikirler aýdyllypdyr we çapa hödürlemek teklip edilipdir.

Kerim Gurbannepesow onuň «Näbelli soldatyň gyzy» atly kinossenariýasyny okap, ýokary baha beripdir. Annasoltan ozal hem «Mätäjiniň doganlarynyň ykbaly», «0 nähili beýle bolýar, Jemal?!» atly kinossenariýalary ýazypdyr. Onuň «Näbelli soldatyň gyzy» kinossenariýasyny «Türkmenfilm» kinostudiýasyna hödürlemek hakda mesele goýlupdyr. Ýöne bu kinossenariýa degişli adamlardan goldaw tapmandyr.

Sanalan bu eserler 29 ýaşly şahyranyň köptaraply zehininden habar berýär.

Annasoltanda SSSR-den gitmek hakyndaky pikirleriň nähili dörändigini açyk aýtmak kyn, ýöne şeýle ýagdaýyň bolandygy hakykat. Annasoltan Angliýada ýaşamaga rugsat berilmegi barada şol ýurduň Moskwadaky ilçihanasyna ýüz tutupdyr. Onuň haýyşy kanagatlandyrylýar. Şol günden başlabam onuň ykbalynyň garaňky günleri ýakynlaşyp ugraýar. Şondan soň SSSR-iň Döwlet howpsuzlygy baradaky komiteti ony göz astyna alýar. Uzak wagt geçmäňkä-de, Annasoltan psihatatr wraçlaryň konsultasiýasyna eltiliyär. Ol ýerde Annasoltanda ruhy näsaglygyň - şizofreniýanyň «barlygy kesgitlenilýär».

Biz Annasoltanyň durmuşyna siňňin ser saldyk, onuň ömrüniň her bir pursatyna, edim-gylymyna, häsiýetine, gepleýşine galdyran ýazgylaryna, garaz, onuň bilen baglanyşykly iň bir ýonekeýje zatlara-da içgin nazar aýladyk. Ýöne olarda şizofreniýany alamatlandyryá zatlaryň ýekejesine-de duşmadyk. Onuň ýazan goşgularynyň çeperçiligi her setirine öwüşginçaýyp bilýändigi hakynda-ha gürrüňem edip oturmaly däl.

Şahyrda biparhlyk bolupdyr diýip hem aýdyp bolmaz. Onuň öyi, ejesi, çagasy hakda irginsiz alada edendigi hakda ýeterlik dokumentler bar. Onuň diňe bir respublikanyň kemçilikleri hakyndaky ýazgylarynyň özi töwerekleyín gürrüňi talap edýär. Annasoltanyň näderejede ukyply bolandygyny, prozada, poeziýada eden işlerini ýokarda umumyrak äheňde bolsa-da ýatlap geçipdik.

Bu hemmesi däl. Annasoltanyň «keseli» şizofreniýanyň paranoid formasy hökmünde häsiýetlendirilýär. Bu formada näsag ýanalýan, yzarlanýa ýaly şübhe gatyşykly duýgyny başdan geçirýär. Onsoňam ol öz-özünü zäherlemäge ýykgyň edýär,

organizmde fiziki güýçler peýda bolýar, ony saklamak kyn düşýär.

Annasoltanda özüni ýanaýandyklary hakynda şikaýatlar bar. Ýöne onuň ýanalma hakyndaky pikiri ruhy näsag adamynyňkydan tapawutly. Näsag adamda her hili şübhe döräp bilyär. Hatda ilkinji gezek görýän adamsyna-da gorky bilen seredýär. Hatda onuň näme üçin şeýledigine-de düşünenok.

Annasoltanda welin ýanalmalar bilen baglanyşykly anyk ýagdaýlar bar. Olaryň aňyrsynda anyk faktlar ýatyr. Näsag adamda yzarlanmalar içki duýgular bilen baglylykda geçip, ony daşyna çykaryp bolmaýar. Annasoltanda tersine, ol öz pikirini bassyr-ýussursyz aýdýar.

Onuň öz janyна kast etjek bolan halatyna-da gabat gelmedik. Ýöne şeýle ýagdaýyň bolandygyna yşarat tapdyk, ýagny, ol bir gezek ýeke özi otyrka: «Şeydip ýaşap ýörenimden, ölüp dynaýyla» diýip pikirlenipdir. Ýöne muny başarmandyr. Şol pursatda tutuşlyguna gussa ýugrulan ajaýyp bir goşgy döräpdır. Ine, onuň başky bendi:

Ne parhy bar meniň ýatan ýerimiň,
Daş çykyp bilmesem, gezip bilmesem,
Ne peýda bar, islämde-de ölümü,
Ajaly gujaklap ölüm bilmesem...

Bu goşgy onuň keselhana gireninden ýedi ýyl geçensoň ýazylan. Şol döwürde onuň pikirleniş derejesiniň nähili sagdyn bolandygyna haýran galýarsyň.

Ruhý ýetmeziň Annasoltana nesil yzarlamak bilen baglanyşykly geçendigini delillendirmäge synanyşyklar edilipdir. Onuň beýleki iki gyz doganynyň yzygiderli medisina barlaglaryndan geçirilendi bize aşgär. Ýöne Kekilowalaryň tohumynda-tijinde şizofreniyanyň bolandygyny hiç bir fakt tassyklanok. Annasoltanyň uýasy Ogulgurbam birneme akyl tarapyndan kemter. Emma onuň hem 1948-nji ýylda Aşgabatdaly ýer titremesinden galandygyny unutmaly däldiris.

Gürrüñimiziň arasynda Annasoltan Kekilowanyň keseliniň taryhyny okaman geçsek, köp derejede bärden gaýtdygymyz

bolardy. Bir gowy tarapy ol dokumentde Annasoltanyň «keseli» hasaplanylan zat gizlenilmän ýazylypdyr. Bolşy ýaly mysal alýarys: «... ol respublika ýolbaşçylyk edip bilmeýändikleri hakynda, Türkmenistanyň aýal-gyzlaryna nädogry gatnaşyklary hakynda dürli ýerlere, şol sanda partiýanyň XXIV gurultaýyna arzalar ýazdy. Angliýada ýaşamaga rugsat sorady. Şonuň üçinem DHK-niň gözegçiligine alyndy, psihiatr wraçlaryň konsultasiýasyna eltildi we olar Kekilowanyň şizofreniýeden azap çekýändigini anykladylar. Ol zor bilen keselhana ýerleşdirildi».

Annasoltanyň Angliýa gitmek-gitmezlik meselesi onuň özüne bagly zat. 1970-80-nji ýyllarda SSSR-den çykyp gitmäge mejbur bolan adam azmy näme? Respublikanyň ýolbaşçylaryny tankytlap ýazan zatlarynyň «kemakyllygyň» alamaty diýip düşündirilje bolunmagy hem kemçilikleri perdelemek diýip aýdyp bileris. Onsoňam bize durgunlyk ýyllaryny alyp gelen, jemgyýetimizi ykdysady taýdan çökeren şol 70-nji ýyllar däлmi eýsem?!

Ol respublikadaky kemçilikleri tankytlanokmy, diýmek, bu onuň gowylaşandygyny aňladýar. Ol «ýumşaýar, gahary ýatyşýar, maşgalasy hakda pikir edýär». On aýdan soñ keselhanada ýatyp çykansoň wraçlar Annasoltana şeýle häsiýetnama beripdirler: «... näsag dälilikden saplandy... dürli ýerlere arza ýazmasyny goýdy, biziň partiýamyzyň, Türkmenistanyň Merkezi komitetiniň nädogry ugry alyp barandygy hakdaky öñki pikirleriniň, syýasata baş goşup, hakykaty gözlemeginiň öz keseli sebäpli bolandygyny aýtdy». Annasoltan pikirinden dänipdir we ýokarky setirlerden görünüşi ýaly «gutulypdyr».

Şeýlelikde Annasoltan Kekilowa 1971-nji ýylyň iýulynda öýlerine goýberilýär. Bu ýerde bir tehniki säwlik bar. Ýagny, onuň keselhanadan çikan wagty 1971-nji ýyl däl-de, 1972-nji ýyldyr. Ol döwürde Annasoltan heniz keselhana girmändi.

Bu setirleri okap oturan okyjy «On aýlyk keselhana durmuşy Annasoltany gowja mugyra getiripdir-ow» diýip pikirlenmesin. Onuň bir bolşudy. 1971-nji ýylyň 26-njy awgustynda ony öz gapylarynda bal gaýnadyp otyrka ýedi adam bolup maşyna salyp gaýdanlarynda nähili Annasoltan bolan bolsa, heniz hem şonlugyny saklayárdy.

Ol ýalñyzdy. Dört diwara gabsalan wagty dost-ýar, dogan-garyndaşlar çete çekildiler.

Annasoltan birnäçe gezek keselhanadan gaçýar. Ýöne, gaçyp nirä gitjek. Onuň bu synanyşyklary netijesiz tamamlanýar. Ony ilki Köşüdäki keselhanada saklaýarlar. Soňra Aşgabatdaky keselhanalarda ýatmaly bolýar. Moskwadaky keselhana ibermekligi onuň özi talap edýär. Çünkü ol ýerde öz diagnozynyň aýrylmagyna kömek ederler diýip umyt edýär. Bu-da başa barmaýar. Soň ony ýene-de Aşgabada iberýärler.

Annasoltan öz ýazgylarynda ejesini häli-şindi ýatlaýar. Ol gelip penjiräniň öñünde uzak wagtlap oturýar eken, käteler şol ýerde dañyny atyrypdyr. Annasoltan keselhana düşensoň, uzak wagt geçmänkä aradan çykypdyr.

Ol ogly hakda irginsiz alada edipdir. Birnäçe gezek oglunuň görmek üçin keselhanadan gaçypdyr. Köplenç halatda-da onuň paltasy daşa degipdir. Ogly Moskwa şäherindäki 6-njy internatda okaýarka, ol ýere birnäçe gezek hat iberipdir. Oňa üns bermegi terbiyeçilerden haýış edipdir, okuwdan başga zatlar bilen meşgullanyp ýörmezligi ogluna sargapdyr. Ogly 7-nji klasda okaýarka Aşgabada gelip, hut özi ejesini alyp gaçmagy gurapdyr.

Annasoltan her bir ýetmezçilige jany-teni bilen gyýlypdyr. Ol keselhanadan bu keselhana geçirilip, özüniň pasportsyz galanlygyna-da biparh garap bilmändir. Respublikan keselhananyň şol wagtky baş wraçyna ýazan hatynda eýýäm bäs ýyl bări pasportsyzlygyny aýdypdyr. Onuň Daşhowuz keselhanasynda galandygyny we munuň juda nädogrydygyny düşündiripdir.

Näsaglara seredýän wraçlar Annasoltana sowuk-sala garapdyrlar, ony halamandyrlar. Ýone her döwürde-de gowy adamlar bolýar. Wraçlaryň içinde oňa ýyly mähir bilen seredenlerem taplylpdyr. Annasoltan şeýle adamlardan dalda gözläpdır, olara ýakyn durmak isläpdır. Onuň Aşgabadyň 1-nji respublikan psiko-kliniki keselhanasynyň 2-nji bölümünüň müdирине ýazan arzasy saklanypdyr. Arzada özüniň 2-nji bölümden 3-nji bölüme geçirilmegini haýış edipdir. Çünkü ol ýerde Zoýa Mämmedowna Nurmämmedowa işleyän eken we Annasoltan onuň bölümünde bolmak

isläpdir. «Z.M.Nurmämmedowa üçin hemme näsag deň, ol goldawly näsag bilen meniň ýaly ejiziň arasynda parh goýmaýar» diýip, ýüregini dökýär.

Ol ejirli durmuşyna garamazdan, diňe bir öz aladasyny etmän, özgeleriň ykbaly hakda-da ynjalyksyzlanypdyr. Respublikanyň kemçilikleri hakda ýazan materiallary üçin žurnalıst O.Baýramowyň galp sprawka esasynda şol ýerde saklanýandygy barada degişli guramalara yüz tutupdyr. Oňa elinden gelen kömegi etmäge çalşypdyr.

Mundan başga-da Roza Alekseýewna diýen aýalyň saglygy hakda biynjalyk bolupdyr. Roza Alekseýewnanyň yzygiderli arak içendigi sebäpli bu ýerde düşendigini ýatlap, onuň şol ýerde saklanmagyna garşy bolýar. Ony dälihanadan çykaryp, başga hili bejermelidigini, mümkün bolsa iş bilen üpjün etmegini, şeýle edilse onuň çalt düzeljekdigini gaýta-gaýta nyctaýar.

Her gezek şeýle teklipleri üçin ol wraçlar tarapyndan berk gaýtawul görýär. Köplenç halatda ony kemsidipdirler. Beýleki näsaglaryň onuň bilen gürleşmeklerine-de wraçlaryň garşy bolandygy hakynda maglumatlar bar.

Ol öz-özi bilen derdinişipdir. Ak kagyza derdini döküpdir. Öz gussasyny ýazgylaryna, goşgularyna siňdiripdir. Iň ýonekeýje zatlardan özüne hemáyat gözläpdır. Şu ýerde onuň durmuşy bilen baglanychykly bir pursady ýatladasymyz gelýär. Ol penjiräniň öñünde otyrka aýna bir kebelek gonýar. Ol kebelek bilen söhbet edýär. Kebelek aldygyna içerik girjek bolup urunýar, Annasoltan welin daşyna çykyp bilenok. Nähili ýürek gyýdyryjy kartina. Şol pursat ol özünüň «Kebelek» atly goşgusyny döredýär. Ol kebelegiň keşbinde nähildir bir duýgudaşlyk görýär:

Ol meniň halyma dözmän urunýar,
Men bolsa aglaýan onuň halyna.

diýip, goşgyny jemleýär. Bu ýonekeý goşgy däl. Onuň aňyrsynda durmuş ýatyr.

Ol näçe kynçylyk, ejir görse-de, mertlik bilen çydapdyr. Keselhana düşensoň ol yzygiderli diş agyrma, dem gysma

ýolugýar. Annasoltan öz hatlarynyň birinde «Meniň gözlerim görmän başlady, ýüregim agyrýar» diýip ýazypdyr.

Näsaglap gutulan Şeker A. şeýle gürrüň berýär: «Men Annasoltan bilen bir aýyrak bile boldum... Ol görgülini garawullap saklaýardylar. Käte oña ukol edýärdiler. Bir gezek ukol edenlerinde iki ýana ylgady. Şu günki ýaly ýadymda. Keselhanada goşgy ýazardy. Onuň ýazan goşgularyny käte doktorlar ýyrtyp goýberýärdiler. Men 1973-nji ýylyň fewralynda keselhanadan çykdym. 1979-njy ýylда medinsitutda okaýan gyzmyň öli adamy görüp akly üýtgedi. Biz ony şol ýere ýerleşdirmeli bolduk. Şonda men tötänden Annasoltany gördüm. Onuň saçы çalarypdyr, garrapdyr».

«...Özümiň ýarawsyzdygym bildirmejek bolsam-da, bolanok...»

«...Aşgazanymdyr ýüregim agyrýar, iki hepdeläp yzygiderli gatnap, dişlerimi bejertmäge mümkünçilik tapdym...», «...Meni hemise gözegçilik astynda saklaýarlar. Her gün irden halym teň turýaryn. Maňa ýaşamaga ýene näçe wagt galdyka? Iň esasy zadam – näbellilik, nämälimlik meniň ýüregimi mynçgalayar» diýip, Annasoltan dürli döwürde ýazypdyr.

Onuň ömrünüň ahyrky günlerinde ýazan hatlarynyň hem birnäçesi saklanyp galypdyr. Olaryň birinde 1982-nji ýylyň 7-nji oktyabry, beýleki birinde 1983-nji ýylyň 24-nji ýanwary görkezilipdir. Ol hatlary okap Annasoltanyň özerkliligine, tutanýerliligine haýran galýarsyň:

«... Men nädogrulyklar hakda ýazman diýip, barybir hiç kimiň öñünde dyza çöküp ýalbarmaryn».

1983-nji ýylyň 19-njy iýunynda sáher wagtlary garyndaşlary Annasoltanyň jesedini keselhanadan alyp gidýärler...»

http://kitapcy.com/news/dyza_cokup_yalbarmaryn/2020-05-01-9478

- **Annasoltan Kekilowanyň goşgularyndan:**

- **MENI ÝAGŞYLYKDA ÝATLASA BIRI..**

Men ýola düşýarin, gidemok ýalňyz,
Meniň bilen asyr barýar ädimläp.
Kükregiňde syrlar gizlän topragym,

Gyzykly gür berýär pikrin jemläp.

Meýmiredip bu gyzykly gürrüňler,
Ýaş juwan kalbymy gurşap alsa-da,
Ýok, hiç wagt dönmen uzak ýollandan,
Saçlam agarýança hemra bolsa-da.

Men ölsem-de, olmez, ýaşar asyrlar,
Men ölsem-de, olmez, ýaşar nesiller,
Meni ýagşylykda ýatlasa biri,
Ömrümden razy,
Diri, men diri!

• **NÄME ÜÇIN?**

Ol kimden nägile? Alyp bukjasyň,
Ýazdy epinlerin toý köýneginiň.
Başyn aşak salyp gamlandy birden,
Diýdi, «Sen nirede, ýaşlygym meniň?!»

Bu şeýle bolupdy: ýetişipdi ol,
Ýatlady gyz juwanlygnyň geljegin.
Akyl goýalmandy, şonda-da pækdi.
Kim bilýär geljegiň näme boljagyn?

Solupdy ýürekde güllän söýgusi,
Rehimsizlik bilen taşlanypdy ol.
Kalbyndaky söýgi zäherlense-de,
Duýular diýdiler gyza: «Belent bol»

Başarypdy giň hem belent bolmagy;
Gynasa-da solan söýgusi ony.
Ne güzel gjeler geçenin ýatlap,
Az däldi ahmyrly geçiren günü.

Öldi söýgi. Ýandy söýgi, kül boldy,
Ýatlamalar ýasaýar ol ýürekde.
Hawa, şol güzel gyz garrady bu gün,
Ahmyrly şol köýen söýgusi hakda.

Belki ol ömründe köp şatlyk görüp,
Başarandyr ýene-de bir söymäni.
Bilemok onçasyn, bilyärin şuny,
Ilkinji söýgi üçin köp çekdi gamy.

Käte şeýle bolýar. İlçilik ahyr,
Ýöne diýmäň muňa: «Pelek gerdişi»
Aýdyň siz nämüçin ol güzel gyzyň,
Toý köýnegin ýazyp aglap otursy.

• **ELWERANYŇ AÝDÝMLARY**

Bir zatlar gynaýar meniň ýüregmi,
Hiç gelip bilemok belli karara.
Kalbymda lowlaýan düşnüsiz ýalyn
Aýlaýar ýaş başym biderek ýere.

Kesek bolsa çar tarapdan ýagyp dur,
Ýa-da bular görünýärmı gözüme...
Ah, gardaşym, hopugýaryn gijeler,
Göz ýetirip bilmän özüm-özüme.

Aklym diýýär maňa: – Samsyjak güzel,
Gör ömrüňden hoşal ahyr Aý-Günem.
Kaýyl bol-da bu durmuşyň emrine,
Boluşyna görä ýaşaber senem.

Ýürek diýýär: – Bolmasady hyjuwlar,
Onda kyn düşmezdi beýdip gün görmek.
Bolmaz ahyr hak aýdymlaň deregne
Agzyňa geleniň şagladyp ýörmek.

Ine, şeýdip aklym bilen ýüregim
Aýra düşüp barýar biri-birinden.
Ajal bolsa somlap elhenç penjesin,
Jan gardaşym, elin üzenok menden!

Kesek diýseň çar tarapdan ýagyp dur,
Ýa-da bular görünýärmı gözüme.

Kimkäm men?
Nämekä isleyän zadym,
Düşünip bilemok özüm-özüme. Sygryyet melekleri